

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1955

FÖRSTA KAMMAREN

Nr 1

10—14 januari

Debatter m. m.

Måndagen den 10 januari		Sid
Hälsningstal av ålderspresidenten	3	
Anförande av talmannen efter talmansvalen	5	
Tisdagen den 11 januari		
Anförande av talmannen å rikssalen	6	
Fredagen den 14 januari		
Interpellation av herr Wehtje ang. införande av ett kreditgaranti-system på bostadsområdet	20	

Samtliga avgjorda ärenden m. m.

Måndagen den 10 januari		
Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmaktsgranskning	3	
Upprop	4	
Val av talman och vice talmän	5	
Val av sekreterare	5	
Onsdagen den 12 januari		
Val av talmanskonferens	8	
Val av kanslideputerade	8	
Val av kanslitillsättare	8	
Val av ekonomideputerade	8	

Torsdagen den 13 januari		Sid
Val av ledamöter i de ständiga utskotten	11
Val av statsrevisorer jämte suppleanter	13
Val av ombud i Nordiska rådet	14
Val av suppleanter i de ständiga utskotten och Nordiska rådet	14

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit här i huvudstaden måndagen den 10 januari 1955, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsal samma dag,

Måndagen den 10 januari,

kl. 11.00

Herr NILSSON, JOHAN, framträdde till talmansbordet och yttrade:

Ärade ledamöter! I egenskap av kammarens ålderspresident får jag jag hälsa Eder alla, såväl förutvarande som nytillkomna ledamöter, välkomna till 1955 års riksdag.

Liksom tidigare under en lång följd av år föreligger alltjämt till synes utmärkta förutsättningar för en ytterligare höjning av det allmänna väståndet. Genom modern teknik och idogt arbete har numer i vårt land skapats resurser, vilkas storleksordning ingen kunde ana exempelvis vid den tid, då jag första gången hade att infinna mig här i kammaren.

Nya tillgångar har möjliggjort nya anstalter till samhällets gagn och de enskilda medborgarnas fromma, vilkas väldiga kostnader tidigare icke skulle ha kunnat bäras.

Vi måste emellertid enligt min tro noga besinna att denna lyckosamma utveckling på det ekonomiska området kan vika av i annan riktning, om icke summan av allmänna och enskilda utgifter i varje särskilt läge blir rätt anpassad efter de tillgångar som verkligen är för handen. Vad som endast bygger på förhoppningar må anstå till dess förhoppningarna infriats.

Vid avvägningen av budgetbesluten har vi jämväl att beakta, att en betydande del av tillgängliga medel måste anslås till försvarsändamål. Den otrygghet, varav det nuvarande världsläget präglas, kan under nu överskådlig framtid icke väntas upphöra. Det bidrag till fredlig utveckling i världen, som vårt folk av fullaste hjärta önskar giva, måste

därför i första hand lämnas genom att vi efter måttet av våra krafter söker trygga vår egen frihet.

Med förhoppning att de kommande ställningstagandena under denna riksdag skall leda fram till lösningar, som i allo gagnar land och folk, förklarar jag härmed detta sammanträde öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat byråsekreteraren W. Stenwall att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt de övriga befattningshavare, som ansetts erforderliga.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1955.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan årets riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar Lemne, Hall och Persson samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Kling, Strand och Lindholm.

Till justitiedepartementet hade insänts

fullmakter för 21 personer, som vid val i oktober 1954 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1955.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot dessa.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelson

Den återopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydte sålunda:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1955.

Stockholms län och Uppsala län

- 1 Köpmannen Laur Franzon i Norrtälje
- 2 Förste aktuarien Martin Söderquist i Solna
- 3 Annie Wallentheim i Nacka
- 4 Direktören Einar Eriksson i Uppsala
- 5 Redaktören Ruth Hamrin-Thorell i Uppsala
- 6 Ombudsmannen Erik Jansson i Solna
- 7 Förbundsordföranden Arne Geijer i Stockholm
- 8 Häradshövdingen Erik Alexanderson i Lidingö
- 9 Lantbrukaren Gunnar Lodenius i Penningby
- 10 Professorn Nils Herlitz i Djursholm
- 11 Tjänstemannen Edvin Thun i Enköping

Västerbottens län och Norrbottens län

- 12 Kronojägaren J. F. Grym i Svanstein
- 13 Småbrukaren Lage Svedberg i Burträsk
- 14 Hemmansägaren Hugo Sundberg i Norra Bredåker
- 15 Hemmansägaren Uno Olovsson i Hornmyr
- 16 Slöjdläraren Tore Sörlin i Åsele
- 17 Hemmansägaren L. E. Andersson i Hedensbyn

18 Civilförsvarsassistenten Hjalmar Nyström i Kiruna

19 Folkskolinspektören Ragnar Bergh i Luleå

20 Socialvårdsassistenten Per Jacobsson i Granö

21 Redaktören Helmer Persson i Gammelgården.

Vidare upplästes och lades till handlingarna ett från justitiedepartementet ankommet protokoll, så lydande:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 10 januari 1955.

Till justitiedepartementet hade den 8 januari 1955 från länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län inkommit fullmakt för Gunnar Öhman, Enskede, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av riksdagens första kammare i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelson

Här skulle antecknas, att herr Öhman utsetts att inträda såsom ledamot av kammaren i stället för herr Persson, Ola, vilken av sagt sig riksdagsmannabefattningen.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes nu upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Anderson, Carl Albert,*

» *Lindén,*

» *Björnberg.*

Upplästes två till kammaren inkomna ansökningar, som jämte därvid fogade läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Under hänvisning till vidfogade intyg anhåller undertecknad vördsamt om ledighet från riksdagsarbetet fr. o. m. den 10 januari t. o. m. den 16 januari 1955. Vimmerby den 7 januari 1955.

Lars V. Lindén

Härmed intygas, att riksdagsman *Lars V. Lindén*, Vimmerby, till följd av akut infektionssjukdom med feber är i behov av befrielse från riksdagsarbetet tills vidare fr. o. m. den 10 januari 1955 t. o. m. den 16 januari 1955.

Sjukhuset i Vimmerby den 7 januari 1955.

S. Neij,

Sjukstuguläkare

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av bifogade läkarintyg får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under tiden 10—17 innevarande månad.

Oskarshamn den 8 januari 1955.

Tor Björnberg

Härmed intygas, att riksdagsman *Tor Björnberg*, Oskarshamn, på grund av kontusion på fot är oförmögen deltaga i riksdagsarbetet under tiden 10 januari t. o. m. 17 januari 1955.

Länslasarettet i Oskarshamn den 7/1 1955.

Olof Arnell,

lasarettsläkare

De begärda ledigheterna beviljades.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Nilsson, Johan, med 139 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Strand med 118 röster.

Företogs val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr Lodenius med 115 röster.

Herr TALMANNEN anförde:

För det förtroende, som genom det nu förrättade valet lämnats talmannen och vice talmännen, anhåller jag på mina egna och vice talmännens vägnar att få framföra vårt vördsamma tack till kammarens ärade ledamöter.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs, och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

kanslirådet G. H. Berggren

med 108 röster.

Kanslirådet Berggren fick nu företräda, underrättades, att han blivit av kammaren vald till sekreterare, och övertog protokollsföringen.

In fidem

W. Stenwall

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att tisdagen den 11 innevarande månad kl. 11.00 infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats 75 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelningen av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 11.55.

In fidem

G. H. Berggren

Tisdagen den 11 januari

Kammaren sammanträdde kl. 10.30.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde onsdagen den 12 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter i talmanskonferensen,

dels av två kanslideputerade,

dels av sex ledamöter att deltaga i tillsättandet av de i 30 § andra stycket riksdagsstadgan avsedda befattningshavare hos kammaren,

dels ock av fyra ledamöter att handhåva värden om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen anförde vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas torsdagen den 13 i denna månad, företaga val dels av ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, dels av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, dels ock av ombud i Nordiska rådet jämte suppleanter för dessa ombud.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN** erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Jag ber att få hemställa, att första kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter i de ständiga utskotten, förutom utrikesutskottet, skall vad denna kammare beträffar bestämmas till: för konstitutionsutskottet 12, för statsutskottet 24, för bevillningsutskottet 14,

för bankoutskottet 10, för första lagutskottet 12, för andra lagutskottet 12, för tredje lagutskottet 12, för jordbruksutskottet 12 samt för allmänna beredningsutskottet 16.

Denna hemställan bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.32, att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45.

Till åtlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av rektorn vid Lundsbergs skola, teologie doktorn Martin Lindström. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr **TALMANNEN** framträdde därpå och yttrade:

Allernådigste **KONUNG, EDERS MAJESTÄT!**

En fortgående stegring av produktionskraften och förbättrade utkomstmöjligheter för olika grupper utmärker alltjämt i stort vårt folks ekonomiska liv. Inom några näringsgrenar erfares dock påtagliga svårigheter till följd av utländsk konkurrens, medan andra har att arbeta under större osäkerhet beträffande framtiden än vad som gällt under föregående år. I vissa landsdelar har ogynnsamma skördeförhållanden försatt jordbruket i brydsamt läge. Helhetsbilden kännetecknas likväl av fortsatt ökande resurser. Samtidigt härmed ställes emellertid på snart sagt alla samhällsfält krav på större insatser av allmänna medel för vidmakthållande och

fortsatt utveckling av de resultat, som vunnits i kulturellt, ekonomiskt och socialt hänseende. Härtill kommer att i och för sig naturliga strävanden efter inkomstförbättringar med skärpa gör sig gällande bland skilda kategorier. I detta läge blir det av särskild vikt, att omsorgsfull planläggning och försiktigt hushållande får prägla avvägningen av olika anslagsbeslut. Vårt handlande måste i sin helhet utformas på sådant sätt, att vi undviker de störningar i näringsliv och försörjningsförhållanden, vilka måhända eljest kan utvecklas ur nuvarande läge. Om blott bedömningen av stundens önskningsfulla göres med besinningsfull känsla av gemensamt ansvar för framtiden, bör det bli möjligt att framgent trygga en för alla folkgrupper lycklig utveckling.

Ehuru det icke helt saknas tecken på att fredlig sammanlevnad mellan folken i stort kan bli möjlig, präglas situationen i världen fortfarande av starka motsättningar mellan maktblock med väldiga militära resurser. Till följd av krigsteknikens utveckling skulle en ny urladdning försätta vårt folk i ett mera farofyllt läge än någonsin tillförne. Kommande omprövning av våra försvarsanstalter måste därför ske med sik-

te på att även i det nya läget ofärd skall kunna mötas med all den väpnade värd, vårt folk med sitt tekniska kunnande är i stånd att uppbjuda.

Med varmaste önskan att lycka och välgång må följa Eders Majestät och hela det kungliga huset betygar jag nu Eders Majestät första kammarens undersåtliga vördnad, tillit och trohet.

Sedan andra kammarens talman där-
efter i denna kammarens namn till Hans
Maj:t Konungen framfört andra kamma-
rens undersåtliga vördnad, fingo tal-
männen vardera mottaga, av herr stats-
rådet och chefen för finansdepartemen-
tet Sköld ett exemplar av Kungl. Maj:ts
proposition nr 1, angående statsverkets
tillstånd och behov under budgetåret
1955/56, samt av herr statsrådet och till-
förordnade chefen för justitiedeparte-
mentet Lindell ett exemplar av Kungl.
Maj:ts berättelse till 1955 års riksdag om
vad i rikets styrelse sig tilldragit, var-
efter ceremonien å rikssalen avslutades
och första kammaren enligt beslut, fattat
före avtågandet från samlingsrummet,
åtskildes vid utgången från rikssalen kl.
12.30.

In fidem
G. H. Berggren

Onsdagen den 12 januari

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Herr *Anderson, Carl Albert*, anmälde, att han infunnit sig vid riksdagen.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare

På grund av utlandsresa, föranledd av ett uppdrag från UNESCO, anhåller jag härmed vördsamt om befrielse tills vidare från riksdagsgöromålen.

Stockholm den 11 januari 1955.

S. G. W. Wahlund

På gjord proposition bifölls ansökningen för den tid, varunder herr Wahlund på grund av ifrågavarande uppdrag vore förhindrad att deltaga i riksdagsarbetet.

Företogs val av fyra ledamöter i talmanskonferensen; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Ewerlöf	med 96 röster,
» Karlsson, Gustaf	»	»
» Näsgård	» 96 »
» Ohlon	» 96 »

Anställdes val av två kanslideputerade.

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**, erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! För vart och ett av de återstående val, som skall förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter en lista, vilken godkänts av

de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Heüman
Fröken Andersson

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herr Heüman och fröken Andersson hava blivit utsedda till kanslideputerade.

Företogs val av sex ledamöter att deltaga i tillsättandet av de i 30 § andra stycket riksdagsstadgan avsedda befattningshavare hos kammaren.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, vilken godkänts av de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Hermansson, Albert
Elofsson, Gustaf
Anderberg
Lindblom
Franzon
Bergh

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herrar Albert Hermansson, Gustaf Elofsson, Anderberg, Lindblom, Franzon och Bergh hava blivit utsedda till kanslitillsättare.

Anställdes val av fyra ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, vilken godkänts av de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteck-

ningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Andersson, Birger
Bengtson
Sunne
Herlitz

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herrar Birger Andersson, Bengtson, Sunne och Herlitz hava blivit utsedda till ekonomideputerade.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts nästlidna dag på rikssalen överlämnade berättelse till 1955 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1955/56, blev densamma bordlagd.

Anmälades och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55;
nr 3, med förslag till lag om bankrörelse, m. m.;

nr 4, med förslag till förordning om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar, m. m.;

nr 5, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 26 februari 1954 (nr 73) angående tillverkning av brännvin, m. m.;

nr 6, med förslag till förordning om försäljning av alkoholfria drycker;

nr 7, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit, m. m.;

nr 8, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 22 april 1949 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift, m. m.;

nr 9, med förslag till ändrad tid för

överlämnande till kommun av redovisning över kommunen tillkommande allmän kommunalskatt, m. m.;

nr 10, angående godkännande av tilläggsöverenskommelse till avtalet den 24 december 1936 mellan Sverige och Frankrike för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter, m. m.;

nr 11, med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 kap. 1 § och 30 kap. 6 § rättegångsbalken;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472);

nr 13, dels angående godkännande av konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg, dels ock med förslag till lag om inskrivning av rätt till luftfartyg, m. m.;

nr 14, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 10 maj 1929 (nr 77) om trafikförsäkring å motorfordon;

nr 15, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 126 § 2 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379);

nr 16, med förslag till ändringar i lagen om rätt till fiske m. m.;

nr 17, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål;

nr 18, med förslag till lag om ändrad lydelse av 65 § utsökningslagen m. m.;

nr 19, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.;

nr 20, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret;

nr 21, angående ersättning för tjänstgöring på obekvämt arbetstid m. m.;

nr 22, angående vissa åtgärder för att främja ett alkoholfritt umgängesliv; samt

nr 23, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall

av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.;

samt Kungl. Maj:ts skrivelse nr 26, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Anmälades och bordlades

riksdagens revisorers berättelse om den år 1954 av dem verkställda granskningen av riksbanken;

riksdagens revisorers berättelse om den år 1954 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse; och

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 1, av herr *Norling*, angående ändrad lydelse av 12 § lagen om semester;

nr 2, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., angående upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol;

nr 3, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Norling*, om genomförande av en allmän arbetarpensionering;

nr 4, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Norling*, med förslag till lag om förkortad ordinarie arbetstid för arbetstagare med särskilt påfrestande eller hälsofarligt arbete;

nr 5, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Norling*, om lagfästade av rätten till arbete;

nr 6, av herr *Elofsson, Gustaf*, m. fl., angående allmän folkomröstning i frågan om eventuell övergång till högertrafik;

nr 7, av herr *Boman*, om åtgärder för tillgodoseende av skogsbrukets behov av arbetskraft; och

nr 8, av herr *Boman*, om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande tillstånd för International Broadcasting Association AB (IBRA) att inköpa viss utländsk valuta.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.18.

In fidem
G. H. Berggren

Torsdagen den 13 januari

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Då val av åtta ledamöter i utrikesutskottet nu skulle företagas, begärdes ordet av herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**, som anförde:

Herr talman! För alla de val, som skall förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna gemensamma listor, en för varje val. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen, och varje lista upp-
tar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter ifrågavarande listor, tjugutre till antalet.

Den lista, som avsåg valet av ledamöter i utrikesutskottet, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sandler
Strand
Ohlon
Sjödahl
Näsgård
Åman
Bergvall
Ewerlöf

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i utrikesutskottet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Anställdes val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Elmgren
Lindén
Englund
Hällgren
Wahlund
Damström
Pettersson
Weiland
Herlitz
Karlsson, Fritiof

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i konstitutionsutskottet.

Företogs val av femton ledamöter i statsutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Andersson, Karl
Karlsson, Gustaf
Ohlon
Anderson, Iwar
Näsgård
Leander
Gillström
Boman
fröken Andersson
Näsström
Pålsson
Hesselbom
Sundelin
Andersson, Gustaf
Persson, Einar

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i statsutskottet.

Anställdes val av tio ledamöter i bevilningsutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sjödahl
Heüman
Spetz
Franzon
Elofsson, Gustaf
Ramberg
Eriksson
Söderquist
Velandér
Niklasson

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i bevilningsutskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i bankoutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sundvik
Fahlander
De Geer
Mogård
Werner
Boo
Ewerlöf
Wehtje

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i bankoutskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i första lagutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Branting
Ahlkvist
Lindblom
Olofsson, Per
Lodénus

fru Sjöström-Bengtsson
Björnberg
fru Gärde Widemar

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i första lagutskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i andra lagutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Norman
Elowsson, Nils
Sunne
Svensson, Axel
fru Svenson
fru Carlqvist
Huss
Magnusson

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i andra lagutskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i tredje lagutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Hermansson, Albert
Lindahl
Osvald
Grym
Nilzon, Ivar
Jansson, Axel
Hermansson, Herbert
Ohlsson, Ebbe

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i tredje lagutskottet.

Företogs val av tio ledamöter i jordbruksutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Anderberg
Svedberg, Lage
Nord
Jonsson, Jon
Tjällgren
Andersson, Bertil
Sundberg
Hansson
Eskilsson
Nilsson, Bror

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i jordbruksutskottet.

Anställdes val av tolv ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Nilsson, Hjalmar
Jonsson, John Wiktor
Andersson, Axel
fru Wallentheim
Andersson, Lars
Nyström
Jansson, Erik
Persson, Johan
Arrhén
Holmqvist
Persson, Karl
Lundström

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Företogs val av sex revisorer för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning samt sex suppleanter för dessa revisorer.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, hade partibeteckningen »Den gemensamma listan» och var av följande utseende:

Hermansson, J. Albert Ledamot av första kammaren	Andersson, K. Bertil Ledamot av första kammaren
Branting, Georg Ledamot av första kammaren	Heüman, Gustaf E. Ledamot av första kammaren
Sundelin, Gustaf V. Ledamot av första kammaren	Englund, Erik W. Ledamot av första kammaren
Sundvik, Anders Ledamot av första kammaren	Anderberg, H. Rudolf Ledamot av första kammaren
Andersson, Lars Ledamot av första kammaren	Persson, Per, i Norrby Ledamot av andra kammaren
Bergh, K. Ragnar Ledamot av första kammaren	Arrhén, C. Erik Th. Ledamot av första kammaren

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades hava blivit utsedda till statsrevisorer herrar Albert Hermansson, Branting, Sundelin, Sundvik, Lars Andersson och Bergh

samt till suppleanter för dessa respektive herrar Bertil Andersson, Heüman, Englund, Anderberg, Per Persson och Arrhén.

Anställdes val av åtta ombud i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sandler
Andersson, Birger
Ohlon
fru Sjöström-Bengtsson
Werner
Strand
Herlitz
Ohlin

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ombud i Nordiska rådet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ombud och suppleanter i Nordiska rådet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen.

Företogs val av åtta suppleanter i utrikesutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Karlsson, Gustaf
Elmgren
Lindblom
Andersson, Birger
Werner
Pettersson
Domö
Nilsson, Alfred

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i utrikesutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i konstitutionsutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Olsson, Erik
Olsén
Ollén
Anderson, Carl Albert
Nilsson, Bror
Elfving
Sörlin
Lundström
Arrhén
Karlsson, Göran
Larsson, Sigfrid
Bergvall

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i konstitutionsutskottet.

Företogs val av tjugufyra suppleanter i statsutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Andersson, Birger
Persson, Ragnar
Nilsson, Alfred
Thun
Lodenius
Bergman
Svedberg, Erik
Andersson, Axel
Bergh
Holmqvist
Larsson, Nils Theodor
Olsén
Sunne
Elfving
Svensson, Rikard
fru Svenson
fröken Banmark
Aastrup
Bengtson
Arrhén
Svärd
Nilzon, Ivar
Jacobsson
Domö

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i statsutskottet.

Anställdes val av fjorton suppleanter i bevillningsutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Snygg
Johansson, Rune
Johansson, Anders
Thun
Werner
Jansson, Erik
fröken Ranmark
Kronstrand
Wehtje
Möller
Bengtson
Falk
Danmans
Magnusson

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i bevillningsutskottet.

Företogs val av tio suppleanter i bankoutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Krügel
Elowsson, Nils
Kronstrand
Strandler
Eliasson
Johansson, Rune
Geijer
Danmans
Björnberg
Wahlund

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i bankoutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i första lagutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Lindgren
Jonsson, John Wiktor
Göransson
Pettersson
Franzén
Nyström
fru Wallentheim
Englund
Herlitz
Svedberg, Erik
Johansson, Theodor
Ollén

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i första lagutskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i andra lagutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Strand
Åman
Johansson, Anders
Bergman
Larsson, Nils Theodor
Grönkvist
Karlsson, Göran
fru Hamrin-Thorell
Svärd
Andersson, Alvar
Alexanderson
Eskilsson

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i andra lagutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i tredje lagutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upp-

tog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Krügel
Lindgren
Spetz
Boo
Pålsson
Persson, Ragnar
Ohlsson, William
Hansson
Eskilsson
Olsson, Erik
Carlsson, Georg
Alexanderson.

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i tredje lagutskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i jordbruksutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Nilsson, Hjalmar
Grym
Persson, Johan
Mossberger
Franzén
Snygg
Ohlsson, William
Olofsson, Uno
Ohlsson, Ebbe
Persson, Einar
Larsson, Sigfrid
Björnberg.

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i jordbruksutskottet.

Anställdes val av sexton suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Strandler
Grönkvist

Söderquist
Anderson, Carl Albert
Karlsson, Fritiof
Svensson, Rikard
Geijer
Nord
Bergh
Möller
Carlsson, Georg
Sörlin
fru Gärde Widemar
Svärd
fru Hamrin-Thorell
fru Nilsson.

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Företogs val av åtta suppleanter för de av kammaren valda ombuden i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sjödahl
Gillström
Andersson, Axel
Ahlkvist
Pålsson
Pettersson
Bengtson
fröken Andersson.

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i Nordiska rådet.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1955 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 3, med förslag till lag om bankrörelse, m. m.; och

nr 4, med förslag till förordning om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar, m. m.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 5, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 26 februari 1954 (nr 73) angående tillverkning av brännvin, m. m.;

nr 6, med förslag till förordning om försäljning av alkoholfria drycker;

nr 7, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit, m. m.; samt

nr 8, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 22 april 1949 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift, m. m.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 9, med förslag till ändrad tid för överlämnande till kommun av redovisning över kommunen tillkommande allmän kommunalskatt, m. m.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 10, angående godkännande av tilläggsöverenskommelse till avtalet den 24 december 1936 mellan Sverige och Frankrike för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter, m. m.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 11, med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 kap. 1 § och 30 kap. 6 § rättegångsbalken;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472);

nr 13, dels angående godkännande av konvention rörande internationellt er-

kännande av rätt till luftfartyg, dels ock med förslag till lag om inskrivning av rätt till luftfartyg, m. m.; samt

nr 14, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 10 maj 1929 (nr 77) om trafikförsäkring å motorfordon.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 15, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 126 § 2 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 16, med förslag till ändringar i lagen om rätt till fiske m. m.;

nr 17, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål;

nr 18, med förslag till lag om ändrad lydelse av 65 § utsökningslagen m. m.;

nr 19, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.; och

nr 20, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 21, angående ersättning för tjänstgöring på obekvämt arbetstid m. m.; och

nr 22, angående vissa åtgärder för att främja ett alkoholfritt umgängesliv.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 23, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 26, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Ingvar Lindell att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 1, av herr *Norling*, angående ändrad lydelse av 12 § lagen om semester;

nr 2, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., angående upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol;

nr 3, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Norling*, om genomförande av en allmän arbetarpensionering;

nr 4, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Norling*, med förslag till lag om förkortad ordinarie arbetstid för arbetstagare med särskilt påfrestande eller hälsofarligt arbete;

nr 5, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Norling*, om lagfästade av rätten till arbete; samt

nr 6, av herr *Elofsson, Gustaf*, m. fl., angående allmän folkomröstning i frågan om eventuell övergång till högertrafik.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet herr *Bomans* motion, nr 7, om åtgärder för tillgodoseende av skogsbrukets behov av arbetskraft.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet herr *Bomans* motion, nr 8, om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande tillstånd för International Broadcasting Association AB (IBRA) att inköpa viss utländsk valuta.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorers berättel-

se om den år 1954 av dem verkställda granskningen av riksbanken.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorers berättelse om den år 1954 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott

dels justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse;

dels ock militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Anmälades och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 29, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag;

nr 30, angående befrielse från viss ersättningsskyldighet till kronan;

nr 31, angående bestridande av vissa haverikostnader; och

nr 32, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom proprietärsbalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

Anmälades och bordlades riksdagens revisorers berättelse över den år 1954 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och herrar vice talmän i riksdagens första kammare samt de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte dem tillsätta befattningshavare hos kammaren, den 12 januari 1955.

Till en början beslöto herrar deputerade, att kanslitjänstemännen skulle tills vidare utgöras av en notarie, tre förste stenografer, tolv stenografer, en reservstenograf, en förste kanslist, en kanslist tillika registrator och fyra kanslister.

Herrar deputerade antogo till

notarie (stomnotarie):

Wistrand, Lode, byråchef;

förste stenografer:

Elfner, Erik,

Lundman, Albert, och

Stäckig, Sven, redaktör;

stenografer:

Hedelius, Erik, kammarrättsråd,

Ekman, Ernst L, redaktör,

Julin, Gösta, redaktör,

Eriksson, Arnold, fil. kand.,

Hähnel, Folke, redaktör,

Grass, Nils, kanslisekreterare,

Skarvall, Karl-Erik, sekreterare,

Lagerström, Lennart, sekreterare,

Berggren, Erik, förste kanslisekreterare,

Elfner, Tord, amanuens,

Wickberg, Sven, fil. stud., och

Gunnarson, Bengt, jur. stud.;

reservstenograf:

Söderström, Rune, redaktör;

förste kanslist:

Stenwall, Wilhelm, byråsekreterare;

kanslist, tillika registrator:

Vide, Torgny; samt

kanslister:

von Krusenstjerna, Gunnar, kanslisekreterare,

Gemert, Solveig, fru,

Schenning, Göte,

af Petersens, Fritz, förste kanslisekreterare.

Det skulle antecknas, att fru Gemert redan den 3, Stenwall den 7, von Krusenstjerna den 8 samt Wistrand, Lundman, Ekman och Schenning den 10 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren, den förstnämnda i egenskap av kanslist, tillika registrator.

Det skulle åligga den sålunda antagna personalen att vid behov och i den mån ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

På därom gjord ansökan beviljade herrar deputerade registratorn Vide tjänstledighet på grund av styrkt sjukdom tills vidare, så länge han vore av sådan sjukdom förhindrad att uppehålla sin befattning hos kammaren. Till vikarie för Vide under ifrågavarande tid antogs kanslisten fru Gemert och till vikarie å den sistnämndas kanslistbefattning, räknat från och med den 11 innevarande månad, tills vidare fru Ingrid Nilsson.

Är och dag som ovan.

In fidem

G. H. Berggren

Anmälades och bordlades en av herr Eriksson under sammanträdet till herr talmannen avlämnad, av honom m. fl. undertecknad motion, nr 9, angående dels överförande av de kyrkliga kommunernas ekonomiska angelägenheter till de borgerliga kommunerna, dels och frågan om de kyrkliga kommunernas samhälleliga och rättsliga ställning i övrigt.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.18.

In fidem

G. H. Berggren

Fredagen den 14 januari

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 29, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag;

nr 30, angående befrielse från viss ersättningsskyldighet till kronan;

nr 31, angående bestridande av vissa haverikostnader; och

nr 32, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom propriäbalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet den av herr *Eriksson* m. fl. väckta motionen, nr 9, angående dels överförande av de kyrkliga kommunernas ekonomiska angelägenheter till de borgerliga kommunerna, dels och frågan om de kyrkliga kommunernas samhällsliga och rättsliga ställning i övrigt.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse över den år 1954 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

Anmälades och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 25, angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.;

nr 27, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ lotteriförordningen den 19 maj 1939 (nr 207);

nr 28, angående dispositionen av kolclearingkassans överskottsmedel;

nr 33, angående fortsatt disposition av visst äldre reservationsanslag;

nr 34, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan;

nr 35, angående ersättning till H. K. Almkvist m. fl.;

nr 37, med förslag till förordning om ändring i vapenförordningen den 10 juni 1949 (nr 340), m. m.;

nr 38, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus; och

nr 40, angående livränta till A. Magnusson.

Interpellation ang. införande av ett kreditgarantisystem på bostadsområdet

Herr WEHTJE (h) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! År 1947 framlade 1945 års bankkommitté förslag om införande av kreditgarantier i stället för direkta statliga lån. Kreditgarantisystemet ansågs lämpligt för bl. a. bostadsbyggnad. I detta avseende aktualiserades frågan på nytt av 1950 års besparingsutredning. Närmast i anledning därav fick 1951 års bostadsutredning även i uppdrag att förutsättningslöst utreda konsekvenserna av ett kreditgarantisystem på bostadsproduktionens område med hänsyn även till allmänna kreditmarknadsproblem. Sedan utredningen i slutet av år 1952 slutfört sina övriga uppdrag, tog den upp frågan om kreditgarantisystemet. Den 16 januari 1953 återkallades emellertid uppdraget i denna del och överlämnades till riksbankschefen Lemne. Man torde ha väntat att frågan härigenom skulle bli snabbare undersökt. I 1954 års riksdagsberättelse uppgavs även att utredningsarbetet beräknades bli slutfört under 1954.

Av årets statsverksproposition framgår emellertid att utredningen ännu icke

Interpellation ang. införande av ett kreditssystem på bostadsområdet

är genomförd och icke beräknas bli färdig i sådan tid att eventuella förslag kan föreläggas 1955 års riksdag. 1955 års riksdagsberättelse lämnar den uppgiften att utredningen skulle slutföras under första halvåret 1955. Statsrådet och chefen för socialdepartementet upplyser för sin del endast om att en ifrågasatt omorganisation av bostadsstyrelsen med underställda organ måste uppskjutas i avvaktan på utredningsresultatet liksom även frågan om giltighetstiden för räntegarantien beträffande vissa bostadskrediter.

Under återopande av det anförda hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för socialdepartementet få rikta följande frågor:

1. Vad är anledningen till att utredningen av frågan om införande av ett kreditgarantisystem på bostadsområdet icke blev slutförd på tid som förutsattes i 1954 års riksdagsberättelse?

2. Vill herr statsrådet söka medverka till att denna utredning slutföres med det snaraste?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 10, av herr *Magnusson* m. fl., om televisionssändningar av s. k. kommersiella program; och

nr 11, av herr *Näsgård*, angående skatteinbetalning hos postverket medelst check.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för kammarens nästa sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.05.

In fidem

G. H. Berggren